

Gift of Board of Education
Board kept for the Museum
will be in museum with BLS.
5/16/93

חנה"מ סוכות, תנש"א

נחום לאם

בחירת עם ישראל; ברכת התורה; קידוש ליו"ט; תורה ומצוות

נשאלתי: מדוע בברכת התורה אומרים "אשר בחר בנו מכל העמים" וכו',
ואילו בקידוש ליו"ט אומרים "אשר בחר בנו מכל עם" וכו', כאן ל' יחיד
וכאן ל' רבים?

והשבתי: הגמ' בריש מס' ע"ז מביאה האגדה המפורסמת על הקב"ה שהחזיר את
התורה על כל אומה ואומה, וכל אחת מצאה מצוה שאינה יכולה לקיים עד
שהגיע לעם ישראל והם ענו ואמרו "נעשה ונשמע". ולפי"ז נמצא שאין לכל
אומה בעולם חלק ונחלה בתורה, רק לעם ישראל יש זכות לתורה. ואמנם כן
אמרו חכמינו: לש חכמה בגוילים תאמין, תורה--אל תאמין. התורה היא
נחלתה הבלעדית של עם ישראל. *על - אצל קאמיל - מאולף*

כל זה--לענין תורה. אבל לגבי מצוות, יש לכל אומה זכות במצוות ה', רק
שלישראל יש יותר מצוות, עד תרי"ג. לכל אומה בעולם יש לכה"פ שבע
מצוות ב"נ, לבני קטורה יש גם מצוות מילה וכו' כידוע.

היוצא לנו מזה: לגבי תורה, אנו מיוחדים, סגוללים, ואין כל אומה
שיכולה להדמות לנו. ולגבי מצוות, יש לכל העולם שייכות להן רק שלנו
יש זכות יותר גדולה.

והנה, בברכת התורה, הברכה מוסבה כל כולה למתן תורה ולתלמוד תורה:
"אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו". ולכן צורת הברכה היא
ברבים, "מכל העמים", להבדיל בינינו לבין כל אומה אחרת בעולם. אבל
בקידוש, היא כולה מתכוונת לקבלת המצוות: "אשר בחר בנו מכל
עם... וקדשנו במצותיו", ואין זכר לתורה. ולכן מטבע הברכה היא בלשון
יחיד, "מכל עם", להורות שכל העולם כולו יש להם זכות במצוות ה', רק
שהוא ית' בחר בנו לכל תרי"ג המצוות, אבל אין בינינו פער עמוק ורחב
כמו שיש לגבי תורה, כי לגבי מצוות אנו והם כולנו בני איש אחד, בני
אדם המצווים לציות למי שברא את העולם ואת כל אשר בו ואת כל מי שנמצא
בתוכו.

וראיה לזה--מנוסח התפילה למועדים: "אתה בחרתנו מכל העמים". מדוע
בלשון רבים?--כי כלול בתוך השם"ע הזה לימים טובים הוא זכר לתורה:
"ותן חלקנו בתורתך"!